

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12Csp/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323201486
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Engel
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8323201486.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Jozefom Engelom v spore žalobkyne: A. B. C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, XXX XX F., zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s.r.o. so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, adresa pracoviska pobočky: Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 47 234 679, v konaní o zaplatenie finančného zadostučinenia vo výške 1 200 eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 600 eur, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Súd p r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100%, a to z prisúdenej sumy s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou Okresnému súdu Humenné dňa 15.05.2023 domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 1 200 eur titulom primeraného finančného zadostučinenia za porušenie jej spotrebiteľských práv a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné, pod sp. zn. XXXXX/XX/XXXX bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v celom rozsahu úspešná. Rozsudkom Okresného súdu Humenné, č.k. XXXXX/XX/XXXX -XX zo dňa XX.XX.XXXX boli vo výrokoch II. a III. určené dve neprijateľné zmluvné podmienky v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. k Zmluve o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a III. o určení NZP nadobudol právoplatnosť dňa XX.XX.XXXX.

Ako spotrebiteľka si uplatnila primerané finančné zadostučinenie za porušenie spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Uviedla, že ak má primerané finančné zadostučinenie reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním primeraného finančného zadostučinenie v takej výške aby mala, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo primerané finančné zadostučinenie priznané v symbolickej výške spĺňať nemôže. Aj keď výška primeraného finančného zadostučinenia sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by

kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania primeraného finančného zadosťučinenie pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. V danom prípade treba zdôrazniť, že žalovaný nielenže v Zmluve používal neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi, čiže zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie práva. Nakoľko je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, primerané finančné zadosťučinenie požaduje vo výške 1 200 eur, pričom nárok ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že sa jedná o viacnásobne porušenie spotrebiteľských práv, preto za každú judikovanú neprijateľnú zmluvnú podmienku požaduje 600 eur, (2 x 600 eur = 1 200 eur). Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v Základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Humenné, č.k. XXXXX/XX/XXXX-XX, zo dňa XX.XX.XXXX a jeho odôvodnením, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v Základnej veci, nie je možné v konaní o PFZ, ani rozširovať, ani zužovať.

3. Dňa 01.06.2023 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie žalovaného v ktorom uviedol predovšetkým, že žalobkyňa už podala totožnú žalobu o vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.382,90 eur na základe vyhodnotenia tej istej úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a vydania bezdôvodného obohatenia. Podkladom vyplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.382,90 eur v konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 13Csp/30/2023 je rovnaký rozsudok ako v tomto prípade. Je teda maximálne nedôvodným a nezákonným uplatňovať si dve finančné zadosťučinenie vo výške 1 200 eur a 1 382,90 eur na základe jedného a totožného rozsudku v konaní vedenom pod sp. zn. XXXXX/XX/XXXX. Žalobkyňa so žalovaným uzatvorila úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX dňa XX.XX.XXXX, pričom len na základe tejto jednej konkrétnej zmluvy iniciovala už 3 súdne konania všetky vedené pred Okresným súdom Prešov (pozn. súdu: Humenné) a to 12Csp/30/2023; XXXXX/XX/XXXX; XXXXX/XX/XXXX. Žalovaný preto rozporuje a popiera tvrdenia žalobkyne uvádzané v žalobe v celom rozsahu a považuje žalovaný nárok za nedôvodný a najmä neprimeraný. Pokiaľ by na základe takýchto podkladov mal byť žalobkyni priznaný nárok na primerané finančné zadosťučinenie (dokonca duplicitne), nastala by situácia, kedy by žalobkyňa mohla podať hoci aj 10 žalôb s rôznymi zmluvnými podmienkami, ktoré bude žiadať vyhlásiť za neprijateľné (bez ohľadu na to, či sa voči nej vôbec aplikujú alebo nie) a následne si na základe 10 rozsudkov bude podávať 10 ďalších žalôb o vydanie primeraného finančného zadosťučinenia. Uvedený postup je nielen v rozpore so všetkými zásadami civilného sporového poriadku, ale aj maximálne morálne neudržateľný a neprijateľný, nakoľko žiadny z inštitútov práva (a najmä nie ten na ochranu spotrebiteľa) nemôže byť zneužívaný na vlastné bezdôvodné obohacovanie sa. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparaovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparaovať. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. XXXXX/XX/XXXX nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale výlučne vyhodnotenie úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov a vydanie bezdôvodného obohatenia. Z toho žiadnym logickým výkladom nemožno dospieť k záveru, akého porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa žalovaný na žalobcovi dopustil. Žalovaný pri koncipovaní úverovej zmluvy postupoval v dobrej viere, že plní literu zákona korektne a komplexne. Preto zastáva názor, že je nesprávne, aby bol sankcionovaný za svoj výklad zákona, pri ktorom sa ani výklad súdov nedokáže zjednotiť. Pokiaľ by mal žalovaný uhradiť žalobcovi ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadosťučinenie vo výške 1.200 eur (navyše duplicitne uplatňované), dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobcovi- ako spotrebiteľovi viac ako mu vrátil! Tento stav určite nemôže byť žiaduci ani na základe európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, nakoľko namiesto zabezpečenia rovnosti účastníkov konania by duplicitné sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného - dodávateľa. Súčasne by sa takýmto rozhodovaním súdov podporila špekulatívnosť spotrebiteľov, ktorým by súd v prípade podania žaloby nielen vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov, ale pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadosťučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Žalobkyni nič nebránilo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia na základe konania vedeného pod sp. zn. XXXXX/XX/XXXX len jednou žalobou, ktorú mohla podľa potreby rozšíriť. Žalovaný preto navrhuje spojiť konania vedené pod sp. zn. 12Csp/30/2023

a XXXXX/XX/XXXX (obe podané na súde dňa 15.05.2023) do jedného konania z hľadiska účelnosti, efektívnosti a hospodárnosti.

4. Dňa 15.06.2023 bola súdu doručená replika žalobkyne k vyjadreniu žalovaného v ktorej uviedla, že právoplatný rozsudok súdu prvej inštancie vydaným v základnom konaní je prílohou žaloby, pričom jasne deklaruje, že v právnom vzťahu založenom Zmluvou o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva. Tvrdenia žalovaného o neexistencii a nepreukázaní porušenia práv a povinností, len odzrkadľujú jeho prístup k rešpektovaniu príslušných noriem spotrebiteľského práva a princípu ochrany spotrebiteľa.

Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. V zásade je v práve potrebné uplatňovať doslovný gramatický výklad. Pričom pri citovanom ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa poukázala navyše na formálno-systematický výklad (argumentum a rubrica), keďže účelom a zmyslom zákona je „ochrana spotrebiteľa“ a na nadpis § 3 predmetného zákona „Práva spotrebiteľa“. Nadpis a pomenovanie sú bezpochyby integrálnou súčasťou právneho predpisu, ktorým zákonodarca vyjadruje, že sa určité ustanovenia vzťahujú k určitej veci alebo inštitútu a spolu obsahovo súvisia.

Vo vzťahu k argumentácii žalovaného, že jej nevznikla žiadna ujma, poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019: „Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Odvolací súd v tejto časti žaloby správne vec po právnej stránke posúdil, keď vychádzal zo záveru, že zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia ziadne osobitné podmienky nestanovuje.“ Tiež poukázala aj na vývoj rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove, v ktorej už prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali PFZ v takej výške, ktorú nepovažujem len za „symbolickú“.

5. Dňa 08.08.2023 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného, ktoré bolo vo svojej podstate totožné s predchádzajúcim vyjadrením, a ktoré bolo v závere doplnené o konštatovanie, že aj najnovšia judikatúra Okresného ako aj Krajského súdu v Prešove, sa svojím prístupom snaží eliminovať zneužívanie inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia v prípadoch, kedy bola náprava zjednaná už vydaním bezdôvodného obohatenia, prípadne vyhlásením úveru za bezúročný a bez poplatkov a rozsah priznaného finančného zadosťučinenia považuje za dostačujúcu v rozmedzí 50 -100 eur.

6. Zástupca žalobkyne na pojednávaní dňa 11.09.2023 uviedol, že trvá na podanej žalobe s tým, že žalobkyňa sa domáha zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1200 eur, keďže v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. XXXXX/XX/XXXX bola v postavení spotrebiteľky úspešná s tým, že ako prílohu žaloby pripojili aj Rozsudok Okresného súdu Humenné sp.zn. XXXXX/XX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX v ktorom súd rozhodol vo výroku II. a III. o určenosti neprijateľnosti zmluvných podmienok a v tejto súvislosti poukázal na odôvodnenie predmetného rozsudku, a to bod odsek 7. Ďalej poukázal na to, že predpoklady na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 Zákona č.250/2007 sú splnené, a preto sú predpoklady na to, aby žalobkyňa mohla uplatniť svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie ako úspešná spotrebiteľka, pretože neexistuje žiadna metodika na výpočet primeraného finančného zadosťučinenia. Toto uplatňované primerané finančné zadosťučinenie považujú za primerané, postačujúce, pretože primerané finančné zadosťučinenie by malo mať jedno z funkcií aj tzv. odradzujúcu. Čo sa týka námietok žalovanej strany k žalobe poukázal na repliku žalobkyne zo dňa 15.01.2023, v ktorom sa k týmto námietkam vyjadrili. Považujú ich za nedôvodné a na základe týchto skutočností navrhol, aby súd žalobe vyhovel a priznal žalobkyňi náhradu trov konania. Taktiež uviedol, že im je známa rozhodovacia prax odvolacieho súdu ako Krajského súdu v Prešove, ale aj súdu prvej inštancie a táto prax je rôzna, a v tomto smere nemajú ďalšie návrhy na dokazovanie a ponechávajú rozhodnutie na zvážení súdu.

7. Listinné doklady predložené v tomto konaní boli jednotlivým stranám sporu doručené, neboli spochybňované, a preto súd v zmysle § 204 CSP tieto listinné dôkazy na pojednávaní nevykonal. Súd preštudoval celého spisového materiálu, najmä oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, rozsudkom OS Humenné č. k. XXXXX/XX/XXXX -XX zo dňa XX.XX.XXXX a písomnými vyjadreniami strán sporu, ako aj po prednese právneho zástupcu žalobkyne na pojednávaní a zistil tento skutkový stav:

8. Okresný súd Humenné rozhodol právoplatne rozsudkom č.k. XXXXX/XX/XXXX – XX zo dňa 09.06.2020 o neprijateľnosti zmluvných podmienok.

9. Z výrokovej časti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. XXXXX/XX/XXXX -XX zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že predmetným rozsudkom vo výroku č. II súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. k Zmluve o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX v § 1 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinná nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5,-- eur v prípade prvej upomienky a 12,-- eur v prípade druhej upomienky a ďalšej upomienky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. A vo výroku č. III súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. k Zmluve o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX v § 2 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17,-- eur, ktorú musíte uhradiť.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Rozsudok vo vyššie uvedených výrokoch nebol napadnutý odvolaním a výroky č. II a III nadobudli právoplatnosť dňa 27.06.2020.

10. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že „súd žalobe vyhovel aj v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok a to z dôvodu, že s použitím vyššie uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka a to predovšetkým § 53a súd zistil, že žalobkyňou uvedené zmluvné dojednania v zmluve o spotrebiteľskom úvere ohľadom sankcií za upomienky a za omeškanie s plnením peňažnej splátky a to v § 2 v Hlave 11 a § 1 v Hlave 11 sú neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré do zmluvy vložil pri jej vypracovaní samotný žalovaný ako veriteľ a žalovaná nemala možnosť ich ovplyvniť, ani ich zmeniť, pričom je zrejmé, že tieto neprijateľné podmienky spôsobujú nerovnováhu v právnom postavení žalobkyne ako spotrebiteľky v tomto záväzkovom vzťahu a sankcionujú ju v neprímeranej a neodôvodnenej výške za tie isté porušenia, pričom veriteľ má nárok aj na úroky z omeškania a ďalšie sankcie v zmysle zákona. Tieto neprijateľné podmienky boli zakomponované jednoznačne len v prospech veriteľa, teda žalovaného, čo je neprijateľné.“

11. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Žalobkyňa si predmetnou žalobou v zmysle cit. ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. uplatnila nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie jej spotrebiteľských práv konštatovaných v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21Csp/45/2020.

13. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch. Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

14. Súdne rozhodnutia už ustálili, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, nerovnomernosti znalostí a ekonomickej neúmernosti zdrojov. Systém ochrany zavedený Smernicou

č. 93/13/EHS, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vytvorené predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. V týchto vzťahoch je práve dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje.

15. V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

16. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. XXXXX/XX/XXXX si žalobkyňa úspešne uplatnila svoje právo ako spotrebiteľ a žalovaný bol povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie spolu s úrokom z omeškania a žalobkyňou napadnuté zmluvné podmienky boli vyhlásené za neprijateľné.

17. Pokiaľ ide o námietku žalovaného ohľadom toho, že žalobkyni nevznikla žiadna ujma, ani potenciálna, ktorú ani nepreukázala, táto nie je právne významná. Ujma v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta Zákona o ochrane spotrebiteľa nie je kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Postačuje, že spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva došlo.

18. Žalobkyňa musela na dosiahnutie stavu relatívnej právnej istoty iniciovať súdne konanie na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom, odôvodňujúci priznanie finančného zadosťučinenia. Súd upozorňuje, že ak by žalobkyňa nebola aktívna, tak ako bola a nebránila by svoje práva, žalovaný by si ponechal aj to, čo žalobkyňa žalovanému zaplatila navyše ako bola povinná platiť.

19. Súd poukazuje aj na Rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, ktorý uviedol nasledovné: „Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z.z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.“

20. Podľa názoru súdu konaním žalovaného pri uzavretí zmluvy so žalobkyňou došlo preukázateľne k porušeniu práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného. Za daného stavu s ohľadom na porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného ktorých ochrany sa úspešne domohla na súde je nárok žalobkyne na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia dôvodný aj vzhľadom na intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa.

21. Z uvedených dôvodov preto súd skúmal výšku uplatňovaného nároku na primerané finančné zadosťučinenie. V súvislosti s tým, súd poukazuje na to, že výška primeraného finančného zadosťučinenia nemusí byť v každom jednom prípade totožná s výškou bezdôvodného obohatenia. Zákon hovorí o primeranom finančnom zadosťučinení, čo umožňuje súdu posúdiť a zohľadniť jednotlivé

prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. Primerané finančné zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. O to viac nemožno chápať primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu škody, ktorá žalobkyňi hrozila. Práve preto, že v prípade primeraného finančného zadosťučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu, ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami, je potrebné vychádzať z povinnosti žalobkyne tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške.

22. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

23. Žalobkyňa však svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila len svojou úspešnosťou v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a tým že si uplatňuje satisfakciu za porušenie jej práva ako spotrebiteľa, ktoré bola nútená brániť. Neuviedla či konanie žalovaného a následné domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia súdnou cestou viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v jej súkromnom a spoločenskom živote. Takými to negatívnymi dôsledkami resp. nepriaznivými okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž. Súd má za to, že žalobkyňou neboli preukázané akékoľvek negatívne dôsledky v súkromnom, ako aj v spoločenskom živote žalobkyne, ktoré by boli dôsledkom konania žalovaného pri uplatňovaní si nároku v základnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. XXXXX/XX/XXXX. V súvislosti s výškou primeraného finančného zadosťučinenia je dôkazná povinnosť a povinnosť tvrdenia na strane spotrebiteľa. Výška nároku musí byť objektívne preukázaná. Žalobkyňa svoje dôkazné bremeno uniesla len čiastočne, preto súd pri určení výšky uplatneného nároku zohľadnil skutočnosť úspešného uplatnenia práv žalobkyne v základnom konaní ako aj skutočnosť, že na strane žalovaného došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ktoré následne vydal. S poukazom na všetky okolnosti, za primeranú výšku finančného zadosťučinenia súd považoval sumu 600 eur, teda 300 eur za vyslovenie neplatnosti každej zmluvnej podmienky, v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

24. Podľa § 232 ods. 2 a ods. 3 CSP ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku.

25. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP a vychádzal zo zásady úspechu vo veci, ktorú treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. Nejde o procesne neúspešnú žalobkyňu, ak jej bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku. Žalobkyňu treba považovať za plne úspešnú, keď mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto z jej procesného úkonu závisela, výlučne od úvahy súdu. V predmetnom konaní výška priznaného finančného zadosťučinenia závisela nepochybne od úvahy súdu. Hoci nebola výška finančného zadosťučinenia súdom priznaná v žalobkyňou uplatnenej výške, žalobkyňa bola v konaní úspešná čo sa týka základu nároku, preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom náhrada účelných trov konania bude vypočítaná z prisúdenej istiny o výške ktorých rozhodne súd v zmysle § 262 ods. 2 CSP v lehote 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.